

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-09-17
Meddelad i
Stockholm

Mål nr

3971-09
KONKURRENSVERK
Kotet 553

2009-09-18

Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SÖKANDE

Attendit AB, 556697-1023
Hammarby Allé 93
120 63 Stockholm

MOTPART

Vallentuna kommun
186 86 Vallentuna

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Länsrätten bifaller såtillvida Attendit AB:s ansökan om överprövning att Vallentuna kommun förordnas att vid ifrågavarande upphandling angående telekommunikationstjänster med förhandlat förfarande se till att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att bolaget ges möjlighet till fortsatt förhandling innan tilldelningsbeslut meddelas.

Länsrättens interimistiska beslut den 3 juli 2009 att upphandlingen tills vidare inte får avslutas upphör därmed att gälla.

Dok.Id 452080

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		09:00-15:00

BAKGRUND

Vallentuna kommun (kommunen) har med förhandlat förfarande med föregående annonsering enligt 4 kap. LOU genomfört en upphandling av en ny systemlösning eller uppgradering av befintligt kontorsväxelsystem med tillhörande stödsystem och nättjänster (telekommunikationstjänster). Kommunen meddelade i tilldelningsbeslut den 24 juni 2009 att det ekonomiskt mest fördelaktiga budet hade antagits innebärande att annan leverantör än Attendit AB (Attendit) valts.

Länsrätten har den 3 juli 2009 efter ansökan om överprövning och samtidigt yrkande från Attendit härom interimistiskt förordnat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN M.M.

Attendit yrkar i sin ansökan om överprövning - som man slutligen bestämt sin talan - i första hand att upphandlingen ska göras om och i andra hand att Vallentuna kommun i ett föreläggande åläggs att redovisa den ekonomiska sammanställningen som visar att Telenors anbud är det mest ekonomiska.

Till stöd för sin ansökan anför Attendit följande. Underlaget för tilldelningsbeslutet är oöverskådligt och svårt att följa. Det är inte rimligt att en anbudsgivare själv ska behöva foga ihop informationen. Kommunen menar att vissa anbudslämnare bättre uppfyllde kraven och därför kallades till förhandling. Kommunen kunde emellertid inte avgöra detta utan att kompletterande information inhämtades, vilket inte gjordes. Av den ekonomiska sammanställningen framgår tydligt att TDC, Tele 2 och Attendit borde ha kallats till förhandling. För det fall att den ekonomiska sammanställningen kommunen presenterar skulle visa att Telenors anbud är det mest ekonomiska är den enda förklaringen att villkoren i upphandlingen föränd-

rats. Då detta skulle innebära att vissa anbudslämnare favoriseras är det ett brott mot kravet på likabehandling.

Attendit anför vidare följande. I tilldelningsbeslutet angavs att det ekonomiskt mest fördelaktiga beslutet hade antagits. Anbuderna och de ekonomiska sammanställningar, som använts indikerar dock att Telenors anbud inte var det ekonomiskt mest fördelaktiga. Bl.a. tillkommer kostnader i Telenors lösning, som inte har adderats till anbudet. Anbudet avser en s.k. kapacitetstjänst, vilket ökar baskostnaderna till en obestämd nivå. Den tekniska lösning, som Attendit erbjuder hålls däremot ner då kommunen endast kommer att behöva ett s.k. INNE-abonnemang. I Attendits anbud är kostnaden linjär och det är endast abonnemangskostnaden som tillkommer. Service, support och uppgradering för samtliga system, tjänster och hårdvara ingår under hela avtalstiden. Uppgifter om abonnemangsavtal och priser för basfunktioner varierar dessutom mellan olika inlagor. Kommunen har vidare angivit felaktiga summor rörande kostnaderna för mobila terminaler, slutsumman, antalet anknnytningar och fasta nättjänster. I sammanställningen har Attendits anbud belastats med en summa för fasta nättjänster, engångsavgifter. Det finns inte stöd för denna debitering i lämnat anbud. Dessutom är informationen om anknnytningar och funktion i tilldelningsunderlaget bristfällig och ibland direkt felaktig. De efterfrågade funktionskraven uppfylls till 100 % av Attendit. Rörande punkten helhetsåtagande ifrågasätter Attendit hur utvärderingen av denna sektion skett. Sammantaget är de fundamentala grunderna för upphandlingen och underlaget till tilldelningsbeslutet felaktigt och kan inte ligga till grund för beslut.

Kommunen, som bestrider bifall till ansökan, anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Så som framgår av tilldelningsbeslutet bedömde kommunen att samtliga sex anbudssökande kunde ta ett helhetsansvar för samtliga efterfrågade tjänster. Alla anbudsgivare inkl. Attendit bedömdes

alltså uppfylla de grundläggande skall- och bör-kraven. Eftersom detta är en förhandlad upphandling valdes tre anbudsgivare ut med vilka en fortsatt förhandling följde. Ekonomin hade därvid en värdering på 30 % men de övriga punkterna som hade 70 % vägde tyngre, till fördel för Telenor tätt följd av TDC och Tele 2. Alla anbudsgivarna jämfördes på samma villkor. Vid de efterföljande förhandlingarna framkom nödvändiga förtydliganden, som gjorde Telenors anbud inte bara till det mest ekonomiskt fördelaktiga utan även det mest fördelaktigt totalt sett. Kommunen har nu en optimal lösning inte bara är ekonomiskt mest fördelaktig utan även funktionellt med en och samma leverantör som tar ett helhetsåtagande. De kostnader, som Attendit i sina yttranden hänvisar till och som skulle tillkomma till Telenors lösning stämmer inte. Månadskostnaden för tjänster och användare ligger fast under avtalsperioden, som är 36 månader. I månadsavgiften ingår all service, hårdvara och tjänster. Det som tillkommer utöver de fasta kostnaderna är rörliga kostnader för trafik, som genereras via fasta och mobila anknýtningar, vilket är kostnader som även Attendits lösning innehåller. Attendits utsaga om att deras INNE-abbonnemang för de som arbetar i kommunhuset med omnejd skulle vara kostnadsbesparande kan inte styrkas eller bevisas. Inte heller övriga av Attendit påpekade felaktigheter i sammanställningarna förekommer. Detta omfattar t.ex. antalet anknýtningar, påslaget på grund av de mobiltelefoner som måste köpas in med Attendits lösning. Rörande engångsavgiften för fasta nättjänster framgår denna tydligt av Attendits anbudsunderlag. Kommunen har sammanfattningsvis varit mycket noggrann och följt upphandlingsformen enligt LOU. Samtliga anbudsgivare har därvid blivit rättvist bedömda och jämförts på samma villkor.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttagas.

Förhandlat förfarande med föregående annonsering får enligt 4 kap. 2 § LOU vid upphandling över tröskelvärdena i den klassiska sektorn användas enligt i lagrummet närmare beskrivna förhållanden.

4 kap. 3 § LOU stadgar att en upphandlande myndighet vid förhandlat förfarande med föregående annonsering ska förhandla med anbudsgivarna om de anbud som de har lämnat, för att anpassa anbuden till de krav som myndigheten har angett i annonsen om upphandling och i förfrågningsunderlaget samt för att få fram det bästa anbudet enligt 12 kap. 1 §.

Enligt 4 kap. 4 § LOU får en upphandlande myndighet i annonsen eller i förfrågningsunderlaget ange att förhandlat förfarande med föregående annonsering skall äga rum i successiva steg för att minska det antal anbud som förhandlingen skall omfatta. Därvid skall de tilldelningskriterier tillämpas som anges i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget. Det slutliga antalet anbud skall alltid vara så stort att effektiv konkurrens uppnås, under förutsättning att det finns ett tillräckligt antal lämpliga anbudssökande eller anbudsgivare.

Enligt 12 kap. 1 § första stycket LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen

Av kommunens ansökningsinbjudan den 29 oktober 2008 under rubriken ”upphandlingsform” samt av anbudsinfordran (del av förfrågningsunderlaget) den 10 februari 2009 under punkt 4.4 framgår att det upphandlingsförfarande som ska användas är förhandlad upphandling enligt 4 kap. LOU.

Det anges att upphandlingsbeslut får föregås av förhandlingar med anbudsgivare. I ansökningsinbjudan anges att kommunen avser att bjuda in minst tre företag att lämna anbud.

Enligt den utvärderingsrapport, som låg till grund för tilldelningsbeslutet den 24 juni 2009, punkt 4.2, valdes samtliga sex företag, som inkommit med anbud i rätt tid, att lämna anbud, däribland Attendit och Telenor. Enligt punkt 7.4 bedömdes samtliga sex anbudsgivare ha uppfyllt de grundläggande skall- och bör-kraven. Under punkt 7.4.1 finns en sammanställning av de viktade utvärderingskriterierna och hur väl anbudsgivarna uppfyllde dessa enligt en skala från 1 till 10. Under punkt 7.4.2 angående förhandling finns följande att läsa: Efter utvärdering och poängbedömning valdes tre anbudsgivare ut för vidare bedömning. Projektgruppen beslutade att inte gå vidare och förhandla med /.../ och Attendit enligt poängbedömningen. Förhandlingen startade i maj 2009 med tre anbudsgivare /.../, som fick hålla en offertpresentation för projektgruppen som också ställde kompletterande frågor. Stor vikt har lagts i förhandlingen vid att noggrant gå igenom leverantörernas erbjudande och priser, så att det inte, i ett senare skede, dyker upp omständigheter som inte är hanterade.

Länsrättens bedömning

Länsrätten prövar inte frågan om kommunen ägt rätt att - som avsteg från huvudregeln - använda ett förhandlat förfarande enligt 4 kap. 2 § LOU eftersom upphandlingsförfarandet som sådant inte ifrågasatts av Attendit. Fråga uppkommer nu om kommunen i samband med en förhandlad upphandling har behandlat Attendit på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt. Därtill kommer frågan om kommunen har antagit det mest fördelaktiga anbudet enligt 12 kap. 1 § LOU.

Vid förhandlat förfarande med föregående annonsering enligt 4 kap. 3 § LOU ska förhandling ske med anbudsgivarna för att anpassa anbudet till de krav som angivits i annonsen om upphandling och i förfrågningsunderlaget samt för att få fram det bästa anbudet enligt 12 kap. 1 §.

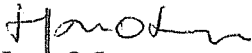
I 4 kap. 4 § LOU anges att en upphandlande enhet får genomföra upphandlingen i successiva steg för att minska det antal anbud som förhandlingarna omfattar. En förutsättning för detta är dock att det framgår av annonsen eller av förfrågningsunderlaget att successiva förhandlingar ska ske.

Kommunen har i ansökningsinbjudan och i förfrågningsunderlag uppgett att den upphandlingsform som skulle komma att användas var förhandlat förfarande. För att kunna genomföra förhandlingarna i successiva steg för att minska det antal anbud som förhandlingarna omfattar krävs enligt 4 kap. 4 § LOU att det av annons eller förfrågningsunderlag framgår att successiva förhandlingar ska ske. Såvitt framgår saknas uppgift om sådan successiv förhandling. Kommunens agerande att inte iaktta bestämmelsen i 4 kap. 4 § LOU strider mot 1 kap. 9 § eftersom samtliga anbudsgivare inte har behandlats på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt.

Då Attendit inte haft möjlighet att vid förhandling utveckla sitt anbud saknas även underlag för att avgöra frågan om vilket anbud som var det ekonomiskt mest fördelaktiga enligt 12 kap. 1 § LOU. Därmed står det också klart att Attendit lidit eller kan komma att lida skada på det sätt som avses i 16 kap. 2 § LOU. Förutsättningar för åtgärder enligt LOU föreligger följaktligen.

Länsrätten finner att ingripandet kan begränsas till att upphandlingen rättas på så sätt att Attendit ges möjlighet att genomföra förhandling innan tilldelningsbeslut.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Hans O Larsson

Rådman

Handläggare har varit länsrättsnotarien Emma Rydbeck.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledningen förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

